

Tilsynsrapport Sønderborg Kommune

Bofællesskabet Fjordbo

Uanmeldt socialfagligt tilsyn
August 2023

Forord

Dette er afrapporteringen af et uanmeldt tilsyn, som BDO har foretaget.

Rapporten er opbygget således, at læseren på de første sider præsenteres for en række faktuelle oplysninger om tilsynsbesøget (herunder deltagere og tidspunkt) samt om tilbuddet.

Anden del af rapporten indeholder de data, som tilsynet har indsamlet ved hhv. interviews og observationer og de individuelle undersøgelser. For hvert tema foretager de tilsynsførende en vurdering ud fra den indsamlede data og øvrige indtryk. Vurderingsskala findes sidst i rapporten

Tilsynets form, indhold, metode og afvikling er afstemt med kommunen.

På bagsiden findes information om BDO.

Med venlig hilsen

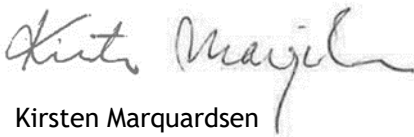
Birgitte Hoberg Sloth

Partner

Mobil: 28 10 56 80

Mail: bsq@bdo.dk

Partneransvarlig

Kirsten Marquardsen

Senior Manager

Mobil: 41 89 04 36

Mail: kmq@bdo.dk

Projektansvarlig

*Tilsynet er altid udtryk
for et øjebliksbillede og
skal derfor vurderes ud
fra dette.*

1. Oplysninger

Tabel med oplysninger om tilsynet

Navn og adresse: Bofællesskabet Fjordbo, Toftvej 21, 6300 Gråsten

Leder: Gunnlaugur Karlsson

Tilbudstype og juridisk grundlag: Fripølsebolig, jf. Fripølseboligloven

Antal pladser: 16 pladser, jf. oplysninger på Tilbudsportalen

Målgruppebeskrivelse: Borgere med udviklingshæmning med betydelig nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne

Dato og tidspunkt for tilsynsbesøg: Den 8. august 2023, kl. 15.00 - 18.30

Deltagere i interviews:

- Leder
- To medarbejdere

Tilsynet har foretaget observationer af borgerne i tilbuddet samt beset de fysiske rammer. Derudover har tilsynet foretaget stikprøvekontrol af dokumentationen for tre borgere.

Tilsynsførende:

Senior Consultant Michela Nygaard, socialrådgiver

1.1 Aktuelle vilkår

Leder redegør for, at tilbuddet har en stram økonomi, og afledt deraf har tilbuddet gennem længere tid igangsat en proces med nedskæringer. Dette har bevirket, at flere medarbejdere har opsagt deres stilling grundet usikkerhed over for fremtidig ansættelse.

1.2 Opfølgning

Opfølgning på sidste års tilsyn og anbefalinger.

1. Tilsynet anbefaler, at tilbuddet anlægger fælles faglige metoder og tilgange for at sikre ensartethed og kontinuitet over for borgerne.
2. Tilsynet anbefaler, at tilbuddet skaber en praksis for at sikre, at personfølsomme oplysninger om borgerne ikke er tilgængelige for andre end relevante medarbejdere, jf. regler om GDPR.
3. Tilsynet anbefaler, at leder sikrer ro om de organisatoriske forhold, og dermed stabilitet i medarbejdergruppen.

Ad 1)

Leder redegør for, at tilbuddet har taget anbefalingerne til sig og har igangsat en plan i forhold til implementering af fælles faglige metoder og tilgange. Tilbuddet arbejder derfor fortsat i en proces med dette og har på den baggrund bl.a. omorganiseret i ledelsen og iværksat ledelsessupervision.

Ad 2)

Tilsynet bemærker ved rundvisning, at personfølsomme oplysninger om borgerne ikke længere ligger synligt tilgængeligt i tilbuddet.

Ad 3)

Leder oplyser, at der i en længere periode har været stabilitet i medarbejdergruppen, men at der aktuelt mangler flere medarbejderressourcer grundet opsigelser og langtidsfravær.

2. Tilsynsresultat

2.1 Overordnet vurdering

BDO har på vegne af Sønderborg Kommune foretaget et uanmeldt tilsyn på Bofællesskabet Fjordbo. BDO er kommet frem til følgende vurdering på baggrund af analysen af det datamateriale, som er indsamlet gennem interviews, observationer og skriftligt materiale.

Det er tilsynets overordnede vurdering, at tilbuddet er et relevant botilbud til målgruppen, der danner rammen om en tryk base og hjem for borgerne. Målgruppen er borgere med forskellige psykiske og fysiske funktionsnedsættelser. Målgruppens funktionsniveau spænder vidt, hvilket stiller krav til medarbejdernes viden og tilgang. Tilbuddet arbejder ikke efter fastlagte faglige metoder og tilgange, men medarbejderne redegør fagligt reflekteret over deres faglige praksis.

Det er fortsat tilsynets vurdering, at tilbuddet med fastlagte metodiske tilgange samlet set vil kunne stå på et bedre fagligt fundament, og dermed sammen kan udvikle praksis. På den baggrund fastholdes anbefalingen fra sidste socialfaglige tilsyn om, at tilbuddet fastlægger en fælles faglighed, der hviler på relevante pædagogiske metoder.

Tilsynet vurderer, at borgerne medinddrages i beslutninger vedrørende eget liv og hverdagen i tilbuddet, både ved beboermøder og i hverdagen generelt. Medarbejderne understøtter borgerne i medbestemmelse og indflydelse ved at hjælpe borgerne med at komme til orde.

Det er tilsynets vurdering, at tilbuddets dokumentation overordnet fremstår systematisk og overskuelig, og det afspejler sig i tilbuddets dokumentation, at medarbejderne målrettet arbejder med værdighed i kommunikationen om borgerne. Ved tilsynets gennemgang af dokumentation for borgerne konstateres det, at tilbuddet ikke har struktureret arbejdet om indberetninger ved magtanvendelse, og det var således ikke muligt for tilsynet at få forevist indberetningerne for de seneste magtanvendelser.

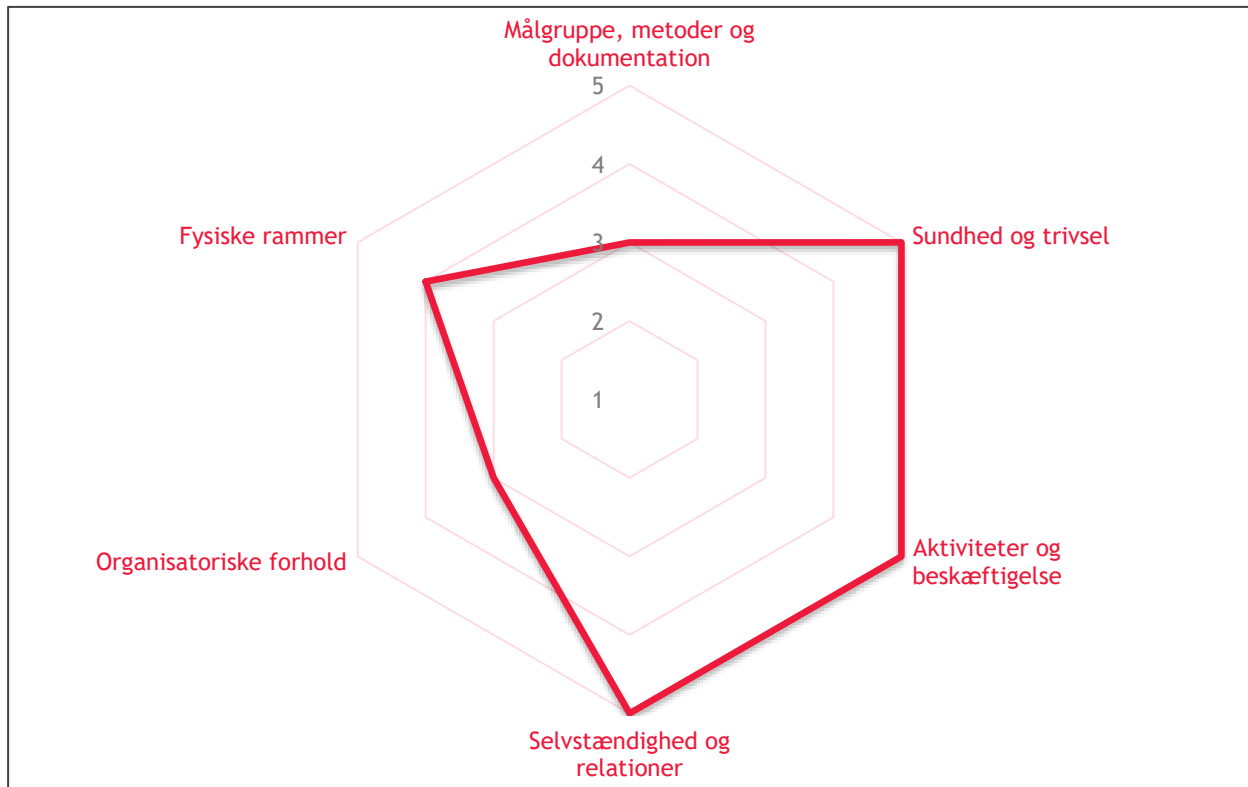
Tilsynet har foretaget observationer i tilbuddet, herunder af de fysiske rammer, såvel som set på samspillet mellem medarbejdere og borgere.

Tilsynet vurderer, at tilbuddet er presset økonomisk, hvilket har effekt på medarbejdernes betingelser og organiseringen af arbejdet. Tilsynet anbefaler derfor fortsat en særlig ledelsesmæssig opmærksomhed på medarbejdernes stabilitet og trivsel.

2.2 Score

For hvert overordnet tema, der undersøges i tilsynet, opnår tilbuddet en score fra 1-5, hvor 5 er den bedste. Således fremgår det af nedenstående figur, i hvor høj grad tilbuddet opfylder indikatorerne for hvert tema. (Temaer, som ikke er relevante for det pågældende tilbud, tæller ikke med i den samlede vurdering).

Figurens størrelse er et udtryk for kvaliteten målt på de valgte temaer og indikatorer. Jo større figur, jo højere kvalitet.

2.3 Tilsynets bemærkninger og anbefalinger

Tilsynet giver anledning til følgende bemærkninger og anbefalinger i forhold til tilbuddets fremadrettede udvikling:

2.3.1 Bemærkninger

Tilsynet har ingen bemærkninger.

2.3.2 Anbefalinger

1. Tilsynet anbefaler fortsat, at tilbuddet anlægger fælles faglige metoder og tilgange for at sikre ensartethed og kontinuitet over for borgerne.
2. Tilsynet anbefaler, at tilbuddet sikrer, at magtanvendelser indberettes korrekt og efter gældende lovgivning.
3. Tilsynet anbefaler, at leder sikrer ro om de organisatoriske forhold, og dermed stabilitet i medarbejdergruppen.
4. Tilsynet anbefaler, at leder sikrer, at de fysiske rammer understøtter medarbejdernes mulighed for at afholde møder og dokumentere.

2.4 Vurdering i forhold til temaer

2.4.1 Målgruppe, metoder og dokumentation

Score: 3

Vurdering:

Tilsynet vurderer, at tilbuddet i middel grad lever op til indikatorerne.

Tilbuddets målgruppe er en meget blandet gruppe af borgere med psykiske og fysiske udfordringer. Målgruppen spænder desuden fra borgere med meget lavt funktionsniveau til borgere med et højere funktionsniveau. Tilbuddet anvender kontaktpersonordning, og én medarbejder er typisk kontaktperson for to borgere.

Tilbuddet arbejder ikke efter fastlagte faglige metoder og tilgange. Medarbejderne arbejder med afsæt i borgernes forskellige behov, respekt for borgerne, og at tilbuddet er borgernes hjem. Medarbejderne tilkendegiver, at tilbuddet ikke har fulgt op på anbefaling fra seneste socialfaglige tilsyn om etablering af relevante faglige metoder og tilgange. De uddyber, at en ustabil personalesituation og de organisatoriske forhold har bevirket, at der ikke har været tid eller overskud til at implementere nye faglige tilgange.

Tilbuddet arbejder med borgernes mål og delmål, og der sikres opfølgning ved netværksmøder og statusrapporter. Tilbuddet bruger dokumentationssystemet Bosted i forhold til de socialfaglige ydelser, mens de sundhedsfaglige ydelser dokumenteres i Citrix. Medarbejderne har adgang til tablets og pc'er, og de har desuden dokumentationstid indlagt i deres arbejdstid, hvor de dagligt dokumenterer med afsæt i borgernes individuelle mål. Leder følger i samarbejde med de to teamledere i tilbuddet op på kvaliteten af dokumentationen. Leder uddyber, at tilbuddet har været i dialog med myndighed om struktur, indhold og form på dokumentationen for at imødekomme kravene fra myndighed. Dokumentationen bruges som vidensdeling om den enkelte borger, og der er arbejdsbeskrivelser af borgernes pleje- og støttebehov for at imødekomme borgernes vante rutiner og skabe ensartethed i løsning af opgaverne. Dokumentationen bidrager, ifølge medarbejderne, til at lære af andres tilgange, skabe kontinuitet og en nemmere oplæring af nyansatte. Tilbuddet arbejder kontinuerligt med forbedring af kvaliteten af dokumentationen, og medarbejderne drøfter løbende afvigelser i borgernes tilstande og samlede situation. Tilsynet har gennemgået dokumentationen for tre borgere, og det kan konstateres, at dokumentationen overordnet er tilfredsstillende. Medarbejderne beskriver deres dokumentationspraksis, hvor borgerne i nogen udstrækning inddrages i måloppstilling. Det fremgår ikke tydeligt, at tilbuddet har inddraget borgerne eller taget stilling til inddragelse af borgerne med afsæt i borgernes kognitive funktionsniveau. Tilsynet er oplyst om, at der er forekommet magtanvendelser siden seneste tilsyn i forhold til en enkelt borger, og konstaterer, at der mangler indberetninger for magtanvendelserne. Leder oplyser, at tilbuddet er i dialog med myndighed om magtanvendelserne.

Tilbuddet har tæt samarbejde med borgernes dagtilbud og pårørende. Derudover har tilbuddet samarbejde med myndighed om målsætningerne for den enkelte borger.

2.4.2 Sundhed og trivsel

Score: 5

Vurdering:

Tilsynet vurderer, at tilbuddet i meget høj grad lever op til indikatorerne.

Leder oplyser, at tilbuddet afholder beboermøder hver anden uge med dagsorden. Borgerne har mulighed for at bidrage med punkter til dagsordenen. Leder uddyber, at der på beboermøderne drøftes aktuelle emner, som borgerne er optaget af, eller ønsker fra borgerne. Punkterne fra beboermøderne kobles til personalemøderne, hvor de også drøftes. Medarbejderne redegør for, at de sikrer, at alle borgerne kommer til orde, og

understøtter borgerne i at give udtryk for deres ønsker til fx menuen, aktiviteter og ferier i tilbuddet. De beskriver, at de vækker erindringer hos borgerne i forhold til, hvad borgerne kan lide. Medarbejderne redegør videre for, at de gør en stor indsats for, at borgerne bruger deres indflydelse, da dette er med til at styrke borgerne individuelt og i fællesskabet. Medarbejderne understøtter de borgere, der funktionsmæssigt ikke kan udtrykke sig på beboermøderne, hvilket i høj grad handler om kendskabet til den enkelte borger og ofte også kontakten til de pårørende, der kender borgerens signaler, mimik og adfærd.

Borgernes trivsel følges dagligt og sikres ved rutiner. Tilbuddet opstiller mål for indsatser, og medarbejderne inddrager pårørende og dagtilbud, hvis en borger ikke trives.

Sundhed spiller en stor rolle og er et samtaleemne, der fylder meget i tilbuddet. Emner, der relaterer til sundhed, som fx magtanvendelse, tandpleje og seksualitet drøftes regelmæssigt på tilbuddets personalemøder. Medarbejderne er bevidste om, at de er rollemøder og synliggør, hvad sundhed er. Medarbejderne opfordrer og motiverer borgerne til dagligt at bruge deres krop i det omfang, de kan.

Tilbuddets sygeplejerske er ansvarlig for at sikre, at borgerne får de rette og nødvendige sundhedsydelser og medicin. Medarbejderne redegør for, at de har mulighed for at tilkalde hjemmeplejen, hvis behovet opstår.

Der er et relevant fokus på at forebygge magtanvendelser. Medarbejderne oplyser, at der er forekommet magtanvendelser i forbindelse med håndtering af en enkelt borger. Derudover oplyser leder og medarbejdere samstemmende, at der inden for det seneste år er forekommet flere episoder med vold mod personalet. Ifølge leder er episoderne håndteret efter gældende retningslinjer. Tilbuddet har en fastlagt procedure for håndtering af magtanvendelser, og medarbejderne ved, hvor de kan søge viden om emnet. Tilbuddet har haft oplæg om emnet, og de har desuden inviteret de pårørende til en aften om emnet. Medarbejderne redegør for, at de arbejder konfliktnedtrappende, og de udarbejder handleplaner for at være på forkant over for borgere med voldsom udadrettet adfærd for at skærme både sig selv, den enkelte borger og den øvrige borgergruppe.

2.4.3 Aktiviteter og beskæftigelse

Score: 5

Vurdering:

Tilsynet vurderer, at tilbuddet i meget høj grad lever op til indikatorerne.

Borgerne har mulighed for et alsidigt og individuelt tilrettelagt hverdagsliv.

Borgerne har flere muligheder for aktiviteter både inde og ude. Tilbuddet råder bl.a. over et antal side-by-side cykler, og medarbejderne prioriterer, at borgerne har mulighed for at komme meget rundt i lokalområdet. Indenfor har borgerne mulighed for bl.a. at spille airhockey. Derudover har tilbuddet indrettet et rum, hvor borgerne kan modtage fysioterapi. Medarbejderne redegør for, at tilbuddet har nogle fastlagte tilbud, som borgerne kan vælge, som fx spejderaktiviteter sammen med borgere fra andre bo-tilbud. Derudover har borgerne mulighed for at komme i klub en dag hver anden uge, ligesom nogle af borgerne går til forskellige sportsaktiviteter med støtte fra deres ledsager.

Medarbejderne oplyser, at borgerne i hverdagen er i aktivitetstilbud, og derfor ofte har behov for at slappe af, efter de kommer hjem. Medarbejderne redegør for, at de motiverer borgerne til at komme ud af huset i weekenderne, og tilbuddet har ofte ture ud af huset, som fx strandture, biografture eller besøg hos pårørende. Medarbejder vægter, at nogle af tilbuddene til borgerne også er mindre fysiske aktiviteter, som fx fodbad eller sansestimulering.

2.4.4 Selvstændighed og relationer

Score: 5

Vurdering:

Tilsynet vurderer, at tilbuddet i meget høj grad lever op til indikatorerne.

Tilbuddet hjælper borgerne med at udvikle deres potentialer for selvstændig livsførelse med afsæt i den enkelte borgers ønsker og behov. Borgerne støttes i at leve et liv på egne præmisser, og flere borgere kommer selvstændigt rundt uden for tilbuddet.

Tilbuddet styrker borgerne kompetencer til at indgå i sociale relationer. Medarbejderne understøtter borgerne i at danne og bevare positive relationer ved at guide og oversætte adfærd og kommunikation for borgerne. De beskriver med eksempler, hvordan de understøtter borgerne i, at de besøger hinanden i deres egne boliger på tværs af afdelingerne i tilbuddet. Medarbejderne uddyber, at de støtter borgerne i at være sammen på en hensigtsmæssig måde, og tilbuddet arbejder kontinuerligt med borgerne om kommunikation og grænser.

Tilbuddet deltager i sociale aktiviteter og lokale arrangementer, som fx æblefestival i Gråsten. Tilbuddet har etableret en aktivitet sammen med den lokale spejdergruppe. Derudover bruges nærmiljøets faciliteter, som fx svømmehallen.

Medarbejderne redegør desuden for, at tilbuddet har et tæt samarbejde med de pårørende, og ofte kan drage nytte af de pårørendes viden og erfaring om den enkelte borgers interesser, rutiner og ønsker.

2.4.5 Organisatoriske forhold

Score: 3

Vurdering:

Tilsynet vurderer, at tilbuddet i middel grad lever op til indikatorerne.

Leder har relevante faglige og ledelsesmæssige kompetencer. Medarbejdergruppen består af ca. 40 medarbejdere inkl. tilkaldte vikarer. Hovedparten af de fastansatte medarbejdere har relevant uddannelse, erfaring og viden på området. Tilbuddet har, ud over social- og sundhedsassistenter, pædagoger og pædagogmedhjælpere, også en deltidsansat sygeplejerske. Leder oplyser, at hjemmeplejen desuden kan tilkaldes ved behov. Derudover har tilbuddet tilknyttet en præst, der også er uddannet diakon, som regelmæssigt kommer i tilbuddet.

Leder oplyser, at der de seneste par år har været flere opsigelser, ligesom tilbuddet aktuelt er ramt af et højt sygefravær blandt medarbejderne. Medarbejderne oplyser samstemmende, at der er flere medarbejdere med langtidsfravær, hvilket bidrager til at gøre hverdagen presset for dem, idet personaleressourcerne ikke er tilstrækkelige.

Leder redegør for, at medarbejderne modtager ekstern supervision fra en psykolog, og at der desuden er mulighed for at inddrage pårørende i en del af supervisionen, der omhandler deres pårørende i tilbuddet. Medarbejderne oplyser, at der er fastlagte teammøder, hvor de har mulighed for indbyrdes faglig sparring. En medarbejder fremhæver, at hun som ny har oplevet at få god sparring og hjælp fra sine kollegaer.

Leder oplyser, at tilbuddet er en del af Danske Diakonhjem, som løbende tilbyder relevante kurser til ledere og medarbejdere. Derudover er tilbuddet aktuelt ved at planlægge afholdelse af interne kurser for medarbejderne med et særligt fokus på styrkelse af arbejdsmiljøet. Medarbejderne oplyser, at der ikke afholdes MUS. De redegør for, at de ikke det seneste år har haft mulighed for kompetenceudvikling. Medarbejderne oplever generelt, at der er god sammenhæng mellem deres kompetencer samlet set og borgernes behov, men tilbuddet er udfordret af for få personaleressourcer.

Medarbejderne oplever, at leder er tilgængelig, men ikke altid får samlet op på opgaver. De beskriver med eksempel, at leder modtager borgernes mål på sikkermail fra myndighed, og at det er leders opgave at videreformidle målene for den enkelte borger til medarbejderne, der skal opstille delmål og indsats. Medarbejderne oplever ofte, at

de skal rykke leder for at videreformidle borgernes mål, så der kan arbejdes aktivt med disse.

Den samlede score for temaet afspejler den ustabile medarbejdersituation samt medarbejdernes oplevelse af manglende ledelsesopfølgning.

2.4.6 Fysiske rammer

Score: 4

Vurdering:

Tilsynet vurderer, at tilbuddet i høj grad lever op til indikatorerne.

Tilbuddet er smukt beliggende i Gråsten ved fjorden nær lystbådehavn. Tilbuddets fysiske rammer består af to ens afdelinger med hver otte boliger og fællesopholdsrum i midten af tilbuddet.

Inden for er de fysiske rammer indrettede, så de bedst muligt understøtter borgernes behov med fx loftlifte, brede gange og store rum med let tilgængelighed. Udenfor har tilbuddet et orangeri og en bålplads, som bruges meget om sommeren.

Både leder og medarbejdere oplever, at de fysiske rammer matcher borgernes behov. De fysiske rammer er indrettede efter målgruppens behov.

Medarbejderne tilkendegiver, at de mangler en arbejdsplads med pc, når de skal dokumentere. De oplyser videre, at der er et mødelokale i tilbuddet, hvilket opleves at være for lidt til deres behov.

3. Vurderingsskema

I tilsynene i Sønderborg Kommune anvender BDO følgende bedømmelsesskala:

Vurdering	Vurderingsgrundlag
Score: 5	<p>Indikatorerne er i meget høj grad opfyldt</p> <ul style="list-style-type: none">• Der er ingen eller få mindre væsentlige mangler i opfyldelsen• Indikatorerne er opfyldt i forhold til alle borgere med ingen eller få mindre væsentlige mangler• Tilsynet har ingen anbefalinger• Der kan forekomme enkelte udviklingspunkter, som drøftes ved tilbagemeldingen og noteres som bemærkning i rapporten.
Score: 4	<p>Indikatorerne er i høj grad opfyldt</p> <ul style="list-style-type: none">• Der er få mangler i opfyldelsen, som vil kunne afhjælpes ved en mindre indsats• Indikatorerne er opfyldt i forhold til størstedelen af borgerne• Størstedelen af indikatorerne i temaet er opfyldt• Tilsynet har en eller flere anbefalinger.
Score: 3	<p>Indikatorerne er i middel grad opfyldt</p> <ul style="list-style-type: none">• Der er en del mangler i opfyldelsen, som vil kunne afhjælpes ved en målrettet indsats• Indikatorerne er opfyldt i forhold til en del af borgerne• En del elementer i indikatorerne i temaet er opfyldt• Tilsynet har en eller flere anbefalinger.
Score: 2	<p>Indikatorerne er i lav grad opfyldt</p> <ul style="list-style-type: none">• Der er flere og/eller væsentlige mangler i opfyldelsen med betydning for borgernes sikkerhed eller autonomi, som vil kræve en betydelig og målrettet indsats for at kunne afhjælpes• Indikatorerne er opfyldt i forhold til få af borgerne• Få elementer i indikatorerne er opfyldt• Tilsynet har en eller flere anbefalinger. <p>Det samlede tilsynsresultat kan følges op af kontakt til forvaltningen.</p>
Score: 1	<p>Indikatorerne er i meget lav grad opfyldt</p> <ul style="list-style-type: none">• Omfattende mangler i opfyldelsen, som vil kræve en radikal indsats for at afhjælpes• Indikatorer i temaet er opfyldt for få eller ingen af borgerne• Der er fare for borgernes sikkerhed og autonomi i en sådan grad, at det er nødvendigt omgående at gribe ind• Tilsynet har en eller flere anbefalinger. <p>Det samlede tilsynsresultat følges altid op af kontakt til forvaltningen.</p>

Om BDO

BDO er en privat leverandør af rådgivning til de danske kommuner.

BDO gennemfører i dag tilsyn på såvel ældreområdet som på det sociale område i en lang række kommuner over hele landet. På ældreområdet omfatter tilsynene plejehjem, hjemmepleje samt trænings- og rehabiliteringscentre. På det sociale område omfatter tilsynene både handicap- og psykiatriområdet, herunder aktivitets- og samværstilbud, beskæftigelsestilbud og alkoholbehandling.

BDO's rådgivningsafdeling løser ud over tilsynsopgaver en lang række forskelligartede rådgivningsopgaver inden for alle sektorer i den kommunale virksomhed. BDO's rådgivningsafdeling beskæftiger i dag godt 90 konsulenter med kompetencer, der dækker bredt både i forhold til de kommunale sektorområder og tværgående kompetencer, som fx økonomi, ledelse, evaluering m.m.

